

Inhoudsopgave

Lijst gebruikte afkortingen	IX
Hoofdstuk I - Inleiding	1
1 Het thema	1
2 Het uitgangspunt van het civiele aansprakelijkheidsrecht	3
3 Plan van behandeling	4
Hoofdstuk II - De rechtsverhouding tussen de patiënt en de hulpverlener	7
1 Inleiding	7
2 De rechtsverhouding tussen hulpverlener en patiënt:doorgaans een behandelingsovereenkomst	8
2.1 Het onderwerp van de behandelingsovereenkomst	8
2.2 De opdrachtgever	9
2.2.1 De patiënt	9
2.2.2 Vertegenwoordiging en zaakwaarneming	10
2.3 De opdrachtnemer	16
2.3.1 De hulpverlener	16
2.3.2 De zelfstandig arts als contractspartij	18
2.3.3 Het ziekenhuis als contractspartij	20
2.3.4 De komst van Medisch Specialistische Bedrijven	21
2.3.5 Verschillende contractspartijen	25
2.3.6 Assistenten en waarnemers	26
2.4 Verplichtingen die uit de behandelingsovereenkomst voortvloeien	28
3 De rechtsverhouding tussen hulpverlener en patiënt: in uitzonderingsgevallen geen behandelingsovereenkomst	36
3.1 Illustraties van uitzonderingsgevallen	36
3.2 Verplichtingen die uit de bijzondere rechtsverhouding voortvloeien	42
Hoofdstuk III - Grondslagen voor aansprakelijkheid van de hulpverlener	47
1 Inleiding	47
2 Aansprakelijkheid van de hulpverlener op de contractuele grondslag	48
2.1 Een tekortkoming van de hulpverlener	48
2.1.1 Tekortkomen	48
2.1.2 De norm waaraan het handelen van de hulpverlener wordt getoetst. 50	
2.1.3 Invulling van het goed hulpverlenerschap: de professionele standaard	52
2.1.4 Invulling en begrenzing van de professionele standaard.	53
2.1.5 Illustraties van typen tekortkomingen.	58
2.1.6 Het bewijs van de tekortkoming.	61
2.1.6.1 Stelplicht- en bewijslastverdeling	61
2.1.6.2 Een mogelijk probleem bij het leveren van het bewijs van de tekortkoming: de aard van de verbintenis	63
2.1.6.3 Een mogelijk probleem bij het leveren van het bewijs van de tekortkoming: onwetendheid van de patiënt	64

2.1.6.4	Het deskundigenbericht als bewijsmiddel	68
2.1.7	Toerekening van de tekortkoming	72
2.1.8	Uitsluiten of beperken van aansprakelijkheid	74
3	Aansprakelijkheid van de hulpverlener op de buitencontractuele grondslag	76
3.1	Een onrechtmatige daad van de hulpverlener	76
3.1.1	Onrechtmatig gedrag	76
3.1.2	De norm waaraan het handelen van de arts en het ziekenhuis wordt getoetst.	76
3.1.3	Illustraties van typen onrechtmatige daad.	78
3.1.4	Het bewijs van de onrechtmatige daad	84
3.1.5	Toerekening van de onrechtmatige daad.	85
3.2	Kwalitatieve aansprakelijkheden	86
4	De grondslag voor de centrale aansprakelijkheid van het ziekenhuis	88
4.1	Een fictieve grondslag.	88
4.2	Het toepassingsbereik van artikel 7:462 BW.	89
Hoofdstuk IV - Causaal verband.		93
1	Inleiding.	93
2	Het condicio sine qua non-verband	93
2.1	Conditio sine qua non-verband als minimumvereiste.	93
2.2	Meervoudige causaliteit	94
2.3	'Eigen schuld' van de patiënt	99
2.4	Het bewijs van het condicio sine qua non-verband.	104
2.4.1	Stelplicht- en bewijslastverdeling	104
2.4.2	Een mogelijk probleem bij het leveren van het bewijs van het causaal verband: onzekerheid over de invloed van de normschending op de schade	105
2.4.3	Een mogelijk probleem bij het leveren van het bewijs van het causaal verband: onzekerheid over de keuze die de patiënt zou hebben gemaakt	106
2.4.4	Het deskundigenbericht als bewijsmiddel.	112
2.4.5	De omkeringsregel als handvat om de bewijslast van het condicio sine qua non-verband te verlichten	112
2.4.6	Proportionele aansprakelijkheid of verlies van een kans als alternatief.	116
3	Toerekening naar redelijkheid.	127
Hoofdstuk V - Schadevergoeding		133
1	Inleiding.	133
2	Vaststellen van de omvang van de schade	133
3	Vermogensschade.	137
3.1	Geleden verlies en gederfde winst.	137
3.2	Vermogensschade bij wrongful birth en wrongful life.	138
3.3	Buitengerechtigde kosten	142
4	Nadeel dat niet in vermogensschade bestaat	146

Hoofdstuk VI - Conclusie	159
Register geraadpleegde literatuur	161